

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากร

ในการวิจัยนี้ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้ขับขี่รถยนต์ส่วนบุคคลที่ประสบอุบัติเหตุในเส้นทางถนนวิภาวดีรังสิต และในถนนคอเนื่อง หรือคัคผ่าน ในพื้นที่รับผิดชอบของ งาน 4 กองกำกับการ 2 กองบังคับการตำรวจจราจร และ ในพื้นที่สถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง สถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง สถานีตำรวจนครบาลบางเขน สถานีตำรวจนครบาลพหลโยธิน จำนวน 200 คน

การสุ่มตัวอย่าง

การสุ่มตัวอย่าง ใช้การสุ่มตัวอย่างแบบช่วงเวลา (Interval sampling) โดยสุ่มตัวอย่างจากผู้ขับขี่ที่ประสบอุบัติเหตุ ตั้งแต่เดือน เมษายน 2540 ถึง เดือน กรกฎาคม 2540 เฉพาะในรายที่มีผู้เสียหาย หรือคู่กรณีไปแจ้งความร้องทุกข์ ต่อพนักงานสอบสวน ที่งาน 4 กองกำกับการ 2 กองบังคับการตำรวจจราจร (สถานีตำรวจนครบาลวิภาวดีรังสิต) กองบัญชาการตำรวจนครบาล ที่รับผิดชอบ คำนการการจราจรในถนนวิภาวดีรังสิต และสถานีตำรวจนครบาลที่มีพื้นที่รับผิดชอบตามแนวนถนนวิภาวดีรังสิต จำนวน 4 สถานี ได้แก่

สถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง

สถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง

สถานีตำรวจนครบาลบางเขน

สถานีตำรวจนครบาลพหลโยธิน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ทำการรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นหลัก โดยนำกรอบแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นฐานในการสร้างแบบสอบถาม เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่จะใช้ในการศึกษาวิเคราะห์ ประกอบไปด้วย 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยชุดคำถามที่เกี่ยวกับข้อมูล โดยทั่วไปของผู้
 ข้าราชการ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามที่ใช้วัดระดับความรู้เกี่ยวกับกฎจราจรของผู้ข้าราชการ
 โดยถ้าตอบถูก ได้ 1 คะแนน ถ้าตอบผิด ได้ 0 คะแนน

ส่วนที่ 3 แบบวัดพฤติกรรมการฝ่าฝืนกฎจราจรของผู้ข้าราชการ โดยจำแนก
 ความปริมาณของการฝ่าฝืนกฎจราจร คือ น้อย บ่อย บ่อยมาก ซึ่งได้จำแนกการให้คะแนน ดังนี้ คือ
 กำหนดให้คะแนนในคำตอบแต่ละข้อ เป็น 1, 2 และ 3 คะแนน ตามลำดับ ละใช้สัญลักษณ์ ก, ข และ ค
 เป็นสัญลักษณ์ที่จะเป็นหัวบอกถึงระดับการฝ่าฝืนกฎจราจรไว้ ดังนี้

การฝ่าฝืนกฎจราจร	คะแนน	สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่า
น้อย	1	ก
บ่อย	2	ข
บ่อยมาก	3	ค

ค่าดัชนีของการฝ่าฝืนการจราจรในแต่ละข้อ คำนวณจาก

$$(ก \times 1) + (ข \times 2) + (ค \times 3)$$

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการเกิดอุบัติเหตุ โดยจำแนกตามปริมาณของการฝ่าฝืนกฎจราจร คือ น้อย บ่อย บ่อยมาก ซึ่งได้จำแนกการให้คะแนน ดังนี้ คือ มีการกำหนดให้คะแนนในคำตอบแต่ละข้อ เป็น 1, 2 และ 3 คะแนนตามลำดับ และใช้สัญลักษณ์ ก, ข และ ค เป็นสัญลักษณ์ที่จะเป็นตัวบอกถึงระดับการประสบอุบัติเหตุไว้ ดังนี้

อุบัติเหตุ	คะแนน	สัญลักษณ์ที่ใช้แทนค่า
น้อย	1	ก
บ่อย	2	ข
บ่อยมาก	3	ค

ค่าดัชนีของการเกิดอุบัติเหตุในแต่ละข้อ คำนวณจาก

$$(ก \times 1) + (ข \times 2) + (ค \times 3)$$

ส่วนที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับทัศนคติต่อการแก้ไขปัญหารถจักรยานของผู้ขับขี่
 ชีวณศน์

แบบสอบถามที่ใช้สัมภาษณ์มีลักษณะ ดังนี้

1. แบบสอบถามปลายปิด [close-ended question] เป็นแบบคำถามที่มีคำตอบไว้ให้เลือกตอบหลายข้อ เพื่อให้ผู้ตอบเลือกตอบตามความรู้และทัศนคติของผู้ตอบตามความเป็นจริง
2. แบบสอบถามปลายเปิด [open-ended question] เป็นแบบคำถามที่ให้ผู้ตอบสามารถตอบคำถามได้อย่างเสรีตามความรู้และทัศนคติของผู้ตอบตามความเป็นจริง

การสร้างแบบสอบถาม

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้

1. ทำการศึกษาและค้นคว้าจากตำรา รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. ทำการทดสอบแบบสอบถาม โดยการทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยการนำแบบสอบถามไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษา และทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ด้วย Test - Retest Method โดยนำแบบสอบถามไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่าง ซ้ำสองครั้ง โดยเว้นระยะเวลาห่างกัน 3 อาทิตย์ แล้วนำค่าที่ได้จากการทดสอบแบบสอบถามทั้งสองครั้ง ไปหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน หากค่าที่ได้มีค่า 0.7 - 0.9 ถือว่าน่าเชื่อถือ แต่หากมีค่าน้อยกว่า ต้องมีการปรับปรุงจุดบกพร่อง เพื่อให้เกิดความเหมาะสมสมบูรณ์ยิ่งขึ้น จากนั้นจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล มี 2 วิธี ได้แก่

1. การศึกษาวิจัยจากเอกสาร โดยศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. วิจัยภาคสนาม
 - 2.1 โดยการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม [interview schedule] โดยในเดือน มกราคม 2539 ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปจำนวนทั้งสิ้น 270 ชุด ได้รับคืนมา 228 ชุด เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ 200 ชุด
 - 2.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) กำหนดตัวอย่างไว้ จำนวน 10 ราย โดยผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากผู้ประสบอุบัติเหตุในถนนวิภาวดีรังสิต และถนนที่เชื่อมต่อ หรือตัดผ่านที่ผู้เสียหายไปแจ้งความร้องทุกข์ คอพนักงานสอบสวน ที่งาน 4 กองกำกับการ 2 กองบังคับการตำรวจจราจร สถานีตำรวจนครบาลดอนเมือง สถานีตำรวจนครบาลทุ่งสองห้อง สถานีตำรวจนครบาลบางเขน และสถานีตำรวจนครบาลพหลโยธิน หน่วยงานละ 2 ราย

การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์บันทึก
โดยลงรหัส และประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ [Personal computer] ดังนี้

1. บรรณาธิการการลงรหัสในแบบสัมภาษณ์
- 2. นำรหัสในแบบสัมภาษณ์ที่ได้ลอกกลงในแผ่นรหัส [Coding sheet]
3. นำรหัสจากแผ่นรหัสเข้าเครื่อง ไมโครคอมพิวเตอร์ [Data entry]
4. บรรณาธิการข้อมูล โดยใช้โปรแกรม [CU Edit & Manual edit]
5. ประมวลผลข้อมูลที่ได้ โดยใช้โปรแกรม SPSS/PS
6. ส่วนข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิดนั้นจะทำการประเมินผลด้วยมือ [Manual tabulation]
7. นำข้อมูลทางสถิติที่ได้ จากนั้นนำมาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

สถิติที่ใช้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป และรายงานผลการศึกษา ใช้ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของประชากร และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)
2. เปรียบเทียบความแตกต่างของตัวแปร โดยการใช้การวิเคราะห์แบบการทดสอบความ มีนัยสำคัญ (t-test) ในการอธิบายตัวแปรที่มีตัวเลือกระหว่าง 2 กลุ่ม เพื่อดูว่าในแต่ละกลุ่มตัวแปร แต่ละตัวนั้นมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 หรือไม่